

Eich cyf/Your ref P-06-1380
Ein cyf/Our ref LW/02763/23

Jack Sargeant AS
Cadeirydd y Pwyllgor Deisebau

16 Tachwedd 2023

Annwyl Jack,

Diolch am eich llythyr dyddiedig 26 Hydref ar ran STAND NW CIC ynghylch Deiseb P-06-1380 – Bathodyn Glas gydol oes i unigolion sydd â diagnosis gydol oes.

Fel y gwyddoch, mae'r Cynllun Bathodyn Glas yn darparu consesiynau parcio i bobl sy'n profi'r rhystrau mwyaf i'w symudedd, er mwyn eu galluogi i gael mynediad at wasanaethau a chyfleusterau, ac o ganlyniad eu galluogi i fyw'n annibynnol. Y ddeddfwriaeth sylfaenol yw Deddf Cleifion Cronig a Phersonau Anabl 1970 sy'n rhoi dyletswydd ar awdurdodau lleol i gynnal y cynllun yn eu hardal. Yr is-ddeddfwriaeth yw Rheoliadau Personau Anabl (Bathodynnau ar gyfer Cerbydau Modur) (Cymru) 2000 fel y'u diwygiwyd, sy'n pennu gofynion fel y meini prawf cymhwystra, ffurf y bathodyn ac am faint mae mewn grym.

Mae'r meini prawf cymhwystra statudol yn seiliedig ar rwystrau symudedd yn unol â'r model cymdeithasol o anabledd fel y'i mabwysiadwyd gan Lywodraeth Cymru. Yn gyffredinol, nid yw cymhwystra yn gysylltiedig â diagnosis ar gyfer cyflwr meddygol, gan y gall y rhain arwain at amrediad eang o symptomau. Mae ymchwil bellach ynghylch cymhwystra wedi cael ei chynnal yn genedlaethol ac yn benodol i Lywodraeth Cymru ers 2012. Gwnaethom hefyd gynnal nifer o ymgynghoriadau cyhoeddus i ofyn am farn ar ehangu cymhwystra. Mae meini prawf cymhwystra Cymru ymhlith y mwyaf cynhwysol yn y DU. Cafodd y ddeddfwriaeth gymhwystra ei diwygio ddiwethaf yn 2017 pan gafodd amhariad gwybyddol ac amhariad dros dro eu cynnwys.

Nodir y cyfnod mae Bathodyn Glas mewn grym yn y rheoliadau, a'r cyfnod hwn yw tair blynedd o'r dyddiad cyhoeddi, neu gyfnod dyfarniad budd-dal yr unigolyn hyd at uchafswm o dair blynedd. Os yw ymgeisydd yn gwneud cais o dan y meini prawf cymhwystra dros dro yng Nghymru, bydd y bathodyn yn cael ei gyhoeddi am 12 mis.

Canolfan Cyswllt Cyntaf / First Point of Contact Centre:
0300 0604400

Bae Caerdydd • Cardiff Bay
Caerdydd • Cardiff
CF99 1SN

Gohebiaeth.Lee.Waters@llyw.cymru
Correspondence.Lee.Waters@gov.wales

Rydym yn croesawu derbyn gohebiaeth yn Gymraeg. Byddwn yn ateb gohebiaeth a dderbynnir yn Gymraeg yn Gymraeg ac ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi.

We welcome receiving correspondence in Welsh. Any correspondence received in Welsh will be answered in Welsh and corresponding in Welsh will not lead to a delay in responding.

Mae Gwasanaeth Digidol y Bathodyn Glas (BBDS) yn galluogi awdurdodau lleol i nodi ar y system os dylid dyfarnu bathodyn am oes. Hefyd, os yw awdurdod lleol yn atgyfeirio cais i'w adolygu gan y Gwasanaeth Cynghori Annibynnol, byddant yn rhoi argymhelliad i'r awdurdod lleol ac yn nodi a ddylid dyfarnu'r bathodyn am oes. Fodd bynnag, byddai angen gwneud cais bob tair blynedd o hyd, ond ni fyddai angen i'r awdurdod lleol gynnal asesiad pellach. Byddai angen i ymgeiswyr gadarnhau pwy ydyn nhw a chyflwyno tystiolaeth o lle maent yn byw – mae hyn yn hanfodol, er mwyn diogelu rhag ceisiadau twyllodrus a cham-drin y cynllun. Nodir tair blynedd ar gyfer ailymgeisio am fathodyn mewn rheoliadau ac mae'n helpu i asesu a monitro cymhwysra parhaus ymgeiswyr ar gyfer y cynllun. Pe bai bathodynnau'n cael eu rhoi am gyfnod hirach, yna byddai rhagor o gyfle i bobl gamddefnyddio a cham-drin y cynllun hwn, sy'n bryder y mae Archwilio Cymru wedi'i fynegi yn flaenorol.

Mae swyddogion Llywodraeth Cymru wedi cynnal gweithdy ar gyfer awdurdodau lleol ar y model cymdeithasol o anabledd i godi ymwybyddiaeth o rwystrau y gallai ymgeiswyr eu hwynebu. Defnyddiodd yr hyfforddwr ei brofiad personol ei hun o amhariad a'r rhwystrau yr oedd wedi'u hwynebu.

Os yw ymgeiswyr yn cael anawsterau wrth ailymgeisio am fathodyn, gallant naill ai gysylltu â'u hawdurdod lleol i ofyn am gymorth neu gallai ffrind/aelod o'r teulu/ eiriolwr wneud cais ar eu rhan ar-lein os ydynt yn dymuno defnyddio'r BBDS. Gweler y ddolen ynghlwm: <https://www.gov.uk/apply-blue-badge>.

Fel yr wyf wedi dweud o'r blaen, os yw awdurdod lleol yn penderfynu dyfarnu bathodyn am oes, yna gellir nodi hyn ar System Ddigidol y Bathodyn Glas a gellir symleiddio ailymgeisio yn y dyfodol. Bydd hyn yn helpu'r ymgeisydd.

Gobeithiaf y bydd y wybodaeth hon yn ddefnyddiol.

Yn gywir,

Lee Waters AS/MS

Y Dirprwy Weinidog Newid Hinsawdd
Deputy Minister for Climate Change